RG 85 Shalom Schwarzbard Papers
(Tcherikower Archive)

Notebooks - poetry, drama, prose undated, 1933-1934

Folder 897

71512

Passage

Chantiers 10

II

Label

71514

71515

2

1

2

71516

71518

5

61519

"ואיך אוכל ללכת אל הנער פן אראה ברעה אשר ימצא אותו?"

ויבך בקול ויישא את קולו ויבך.

ויאמר אלהים אל הגר מה לך הגר אל תיראי כי שמע אלהים אל קול הנער באשר הוא שם.

קום שאי את הנער והחזיקי את ידך בו כי לגוי גדול אשימנו.

ויפקח אלהים את עיניה ותרא באר מים ותלך ותמלא את החמת מים ותשק את הנער.

ויהי אלהים את הנער ויגדל וישב במדבר ויהי רובה קשת.

וישב במדבר פארן ותקח לו אמו אשה מארץ מצרים.

ויהי בעת ההיא ואבימלך ופיכל שר צבאו אל אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר אתה עשה.

ועתה השבעה לי באלהים הנה אם תשקר לי ולנכדי ולניני כחסד אשר עשיתי עמך תעשה עמדי ועם הארץ אשר גרת בה.

ויאמר אברהם אנכי אשבע.

והוכיח אברהם את אבימלך על אודות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך.

ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה את הדבר הזה וגם אתה לא הגדת לי וגם אני לא שמעתי בלתי היום.

ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית.

ואת שבע כבשות הצאן הצב אברהם לבדם.

ויאמר אבימלך אל אברהם מה העניות האלה אשר הצבת לבדם?

ויאמר כי את שבע כבשות תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת.

על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם.

ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר צבאו וישובו אל ארץ פלשתים.

ויטע אשל בבאר שבע ויקרא שם בשם יי אל עולם.

ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים.

ויהי אחרי הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני.

ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המוריה והעלהו שם לעולה על אחד ההרים אשר אמר אליך.

ויקם אברהם בבקר ויחבוש את חמורו ויקח את שני נעריו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עולה ויקם וילך אל המקום אשר אמר לו האלהים.

ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחק.

ויאמר אברהם אל נעריו שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה ונשתחוה ונשובה אליכם.

ויקח אברהם את עצי העולה וישם על יצחק בנו ויקח בידו את האש ואת המאכלת וילכו שניהם יחדו.

ויאמר יצחק אל אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה השה לעולה?

ויאמר אברהם אלהים יראה לו השה לעולה בני וילכו שניהם יחדו.

ויבאו אל המקום אשר אמר לו האלהים ויבן שם אברהם את המזבח ויערך את העצים ויעקד את יצחק בנו וישם אותו על המזבח מלמעלה לעצים.

ויקח אברהם את המאכלת לשחט את בנו.

ויקרא אליו מלאך יי מן השמים ויאמר אברהם אברהם ויאמר הנני.

ויאמר אל תשלח ידך אל הנער ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא אלהים אתה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני.

וישא אברהם את עיניו וירא והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו וילך אברהם ויקח את האיל ויעלהו לעולה תחת בנו.

ויקרא אברהם שם המקום ההוא יי יראה אשר יאמר היום בהר יי יראה.

ויקרא מלאך יי אל אברהם שנית מן השמים.

ויאמר בי נשבעתי נאם יי כי יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך.

כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער אויביו.

והתברכו בזרעך כל גוי הארץ עקב אשר שמעת בקולי.

וישב אברהם אל נעריו ויקומו וילכו יחדו אל באר שבע וישב אברהם בבאר שבע.

ויהי אחרי הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה גם היא בנים לנחור אחיך.

את עוץ בכרו ואת בוז אחיו ואת קמואל אבי ארם.

ואת כסד ואת חזו ואת פלדש ואת ידלף ואת בתואל.

ובתואל ילד את רבקה שמנה אלה ילדה מלכה לנחור אחי אברהם.

ופילגשו ושמה ראומה ותלד גם היא את טבח ואת גחם ואת תחש ואת מעכה.

ותהי שרה חיי מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה.

ותמת שרה בקרית ארבע היא חברון בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה.

ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר אל בני חת לאמר.

גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחזת קבר עמכם ואקברה מתי מלפני.

ויענו בני חת את אברהם לאמר לו.

שמענו אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו במבחר קברינו קבר את מתך איש ממנו את קברו לא יכלה ממך מקבר מתך.

ויקם אברהם וישתחו לעם הארץ לבני חת.

וידבר עמם לאמר אם יש את נפשכם לקבר את מתי מלפני שמעוני ופגעו לי בעפרון בן צחר.

ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו בכסף מלא יתננה לי בתוככם לאחזת קבר.

ועפרון ישב בתוך בני חת ויען עפרון החתי את אברהם באזני בני חת לכל באי שער עירו לאמר.

לא אדני שמעני השדה נתתי לך והמערה אשר בו לך נתתיה לעיני בני עמי נתתיה לך קבר מתך.

וישתחו אברהם לפני עם הארץ.

וידבר אל עפרון באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה לו שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה את מתי שמה.

ויען עפרון את אברהם לאמר לו.

אדני שמעני ארץ ארבע מאות שקל כסף ביני ובינך מה הוא ואת מתך קבר.

וישמע אברהם אל עפרון וישקל אברהם לעפרון את הכסף אשר דבר באזני בני חת ארבע מאות שקל כסף עובר לסוחר.

ויקם שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה אשר בכל גבולו סביב.

לאברהם למקנה לעיני בני חת בכל באי שער עירו.

ואחרי כן קבר אברהם את שרה אשתו אל מערת שדה המכפלה על פני ממרא היא חברון בארץ כנען.

ויקם השדה והמערה אשר בו לאברהם לאחזת קבר מאת בני חת.

ואברהם זקן בא בימים ויי ברך את אברהם בכל.

ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי.

ואשבעך בי יי אלהי השמים ואלהי הארץ אשר לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבו.

כי אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק.

ויאמר אליו העבד אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי אל הארץ הזאת השוב אשיב את בנך אל הארץ אשר יצאת משם.

ויאמר אברהם אל עבדו השמר לך פן תשיב את בני שמה.

יי אלהי השמים אשר לקחני מבית אבי ומארץ מולדתי ואשר דבר לי ואשר נשבע לי לאמר לזרעך אתן את הארץ הזאת הוא ישלח מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם.

ואם לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית מאלתי זאת רק את בני לא תשיב שמה.

וישם העבד את ידו תחת ירך אברהם אדניו ויישבע לו על הדבר הזה.

ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו וילך וכל טוב אדניו בידו ויקם וילך אל ארם נהרים אל עיר נחור.

ויברך הגמלים מחוץ לעיר אל באר המים לעת ערב לעת צאת השואבות.

ויאמר יי אלהי אדני אברהם הקרה נא לפני היום והעש חסד עם אדני אברהם.

הנה אנכי נצב על עין המים ובנות אנשי העיר יוצאות לשאוב מים.

והיה הנערה אשר אומר אליה הטי נא כדך ואשתה ואמרה שתה וגם גמליך אשקה אותה הוכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כי עשית חסד עם אדני.

והוא טרם כלה לדבר והנה רבקה יוצאת אשר ילדה לבתואל בן מלכה אשת נחור אחי אברהם וכדה על שכמה.

והנערה טובת מראה מאד בתולה ואיש לא ידעה ותרד העינה ותמלא כדה ותעל.

וירץ העבד לקראתה ויאמר הגמיאיני נא מעט מים מכדך.

ותאמר שתה אדני ותמהר ותורד כדה על ידה ותשקהו.

ותכל להשקותו ותאמר גם לגמליך אשאב עד אם כלו לשתות.

ותמהר ותער כדה אל השקת ותרץ עוד אל הבאר לשאוב ותשאב לכל גמליו.

והאיש משתאה לה מחריש לדעת הצלח יי דרכו אם לא.

ויהי כאשר כלו הגמלים לשתות ויקח האיש נזם זהב בקעו משקלו ושני צמידים על ידיה עשרה זהב משקלם.

ויאמר בת מי את הגידי נא לי היש בית אביך מקום לנו ללון?

ותאמר אליו בת בתואל אנכי בן מלכה אשר ילדה לנחור.

ותאמר אליו גם תבן גם מספוא רב עמנו גם מקום ללון.

ויקד האיש וישתחו ליי ויאמר ברוך יי אלהי אדני אברהם אשר לא עזב חסדו ואמתו מעם אדני אנכי בדרך נחני בית אחי אדני.

ותרץ הנערה ותגד לבית אמה כדברים האלה.

ולרבקה אחות ושמה לבן ויהי לבן רץ אל האיש החוצה אל העין.

ויהי כראות את הנזם ואת הצמידים על ידי אחותו ואת דברי רבקה אחותו לאמר כה דבר אלי האיש ויבא אל האיש והנה עומד על הגמלים על העין.

ויאמר בוא ברוך יי למה תעמוד בחוץ ואנכי פניתי הבית ומקום לגמלים.

ויבא האיש הבית ויפתח החמרים ויתן תבן ומספוא לחמרים ומים לרחוץ רגליו ורגלי האנשים אשר אתו.

ויאמר לבן ובתואל אחיה הדבר יצא מיי לא נוכל דבר אליך רע או טוב.

הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי אשת בן אדוניך כאשר דבר יי.

ויהי כשמוע עבד אברהם את דבריהם וישתחו ארצה ליי.

ויוצא העבד כלי כסף וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה ומגדנות נתן לאחיה ולאמה.

ויאכלו וישתו הוא והאנשים אשר עמו וילינו ויקומו בבקר ויאמר שלחוני לאדוני.

ויאמרו קרא לנערה ונשאלה את פיה.

ויקראו לרבקה ויאמרו אליה הילכת עם האיש הזה ותאמר אלך.

ויקחו את רבקה אחותם ואת מינקתה ואת עבד אברהם ואנשיו.

ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחותנו את היי לאלפי רבבה ויירש זרעך את שער שונאיו.

ותקם רבקה ונערותיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה אחרי האיש ויקח העבד את רבקה וילך.

ויצחק בא מבוא באר לחי ראי והוא יושב בארץ הנגב.

ויצא יצחק לשוח בשדה לפנות ערב וישא עיניו וירא והנה גמלים באים.

ורבקה נשאה את עיניה ותרא את יצחק ותפל מעל הגמל.

ותאמר אל העבד מי האיש הזה הולך בשדה לקראתנו ויאמר העבד הוא אדני ותקח הצעיף ותתכס.

ויספר העבד ליצחק את כל הדברים אשר עשה.

ויבא יצחק האהלה שרה אמו ויקח את רבקה ותהי לו לאשה ויאהבה ויתנחם יצחק אחרי אמו.

ואברהם יסף ויקח אשה ושמה קטורה.

ותלד לו את זמרן ואת יקשן ואת מדן ואת מדין ואת ישבק ואת שוח.

ויקשן ילד את שבא ואת דדן ובני דדן היו אשורים ולטושים ולאומים.

ובני מדין עיפה ועפר וחנוך ואבידע ואלדעה כל אלה בני קטורה.

ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק.

ולבני הפלגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנות ויפרדם מעל יצחק בנו בעודנו חי קדמה אל ארץ קדם.

ואלה ימי שני חיי אברהם אשר חי מאה שנה ושבעים שנה ושבע שנים.

ויגוע אברהם וימת בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל עמיו.

ויקברו אתו יצחק וישמעאל בניו אל מערת המכפלה אל שדה עפרון בן צחר החתי אשר על פני ממרא.

השדה אשר קנה אברהם מאת בני חת שם קבר אברהם ושרה אשתו.

ויהי אחרי מות אברהם ויברך אלהים את יצחק בנו וישב יצחק עם באר לחי ראי.

ואלה תולדות ישמעאל בן הגר המצרית שפחת שרה אשר ילדה לאברהם.

ואלה שמות בני ישמעאל בשמותם לתולדותם בכור ישמעאל נביות וקדר ואדבאל ומבשם.

ומשמע ודומה ומשא חדד ותימא יטור נפיש וקדמה.

אלה בני ישמעאל ואלה שמותם בחצרותם ובטירותם שנים עשר נשיאים לאמותם.

ואלה שני חיי ישמעאל מאה שנה ושלשים שנה ושבע שנים ויגוע וימת ויאסף אל עמיו.

וישכנו מחוילה עד שור אשר על פני מצרים בבואך אשורה על פני כל אחיו נפל.

ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק.

ויצחק בן ארבעים שנה בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי מפדן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה.

ויעתר יצחק ליי לנכח אשתו כי עקרה היא ויעתר לו יי ותהר רבקה אשתו.

ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנכי ותלך לדרש את יי.

ויאמר יי לה שני גוים בבטנך ושני לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר.

ויצא הראשון אדמוני כלו כאדרת שער ויקראו שמו עשו.

ואחרי כן יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו יעקב ויצחק בן ששים שנה בלדת אותם.

ויגדלו הנערים ויהי עשו איש יודע ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אהלים.

ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו ורבקה אהבת את יעקב.

ויזד יעקב נזיד ויבא עשו מן השדה והוא עיף.

ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני נא מן האדם האדם הזה כי עיף אנכי על כן קרא שמו אדום.

ויאמר יעקב מכרה כיום את בכרתך לי.

ויאמר עשו הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכרה?

ויאמר יעקב השבעה לי כיום ויישבע לו וימכר את בכרתו ליעקב.

ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת ויקם וילך ויבז עשו את הבכרה.

ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גררה.

וירא אליו יי ויאמר אל תרד מצרימה שכן בארץ אשר אומר אליך.

גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך כי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האלה והקמתי את השבועה אשר נשבעתי לאברהם אביך.

והרביתי את זרעך ככוכבי השמים ונתתי לזרעך את כל הארצות האלה והתברכו בזרעך כל גוי הארץ.

עקב אשר שמע אברהם בקולי וישמר משמרתי מצותי חקותי ותורותי.

וישב יצחק בגרר.

וישאלו אנשי המקום את אשתו ויאמר אחותי היא כי ירא לאמר אשתי פן יהרגוני אנשי המקום על רבקה כי יפת מראה היא.

ויהי כי ארכו לו שם הימים וישקף אבימלך מלך פלשתים בעד החלון וירא והנה יצחק מצחק את רבקה אשתו.

ויקרא אבימלך ליצחק ויאמר אך הנה אשתך היא ואיך אמרת אחותי היא ויאמר אליו יצחק כי אמרתי פן אמות עליה.

ויאמר אבימלך מה זאת עשית לנו כמעט שכב אחד העם את אשתך והבאת עלינו אשמה.

ויצו אבימלך את כל העם לאמר הנוגע באיש הזה ובאשתו מות יומת.

ויזרע יצחק בארץ ההיא וימצא בשנה ההיא מאה שערים ויברכהו יי.

ויגדל האיש וילך הלוך וגדל עד כי גדל מאד מאד.

ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה ויקנאו אותו פלשתים.

וכל הבארות אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים וימלאום עפר.

ויאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד.

וילך משם יצחק ויחן בנחל גרר וישב שם.

וישב יצחק ויחפר את בארות המים אשר חפרו בימי אברהם אביו ויסתמום פלשתים אחרי מות אברהם ויקרא להן שמות כשמות אשר קרא להן אביו.

ויחפרו עבדי יצחק בנחל ויימצאו שם באר מים חיים.

ויריבו רועי גרר עם רועי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו.

ויחפרו באר אחרת וירבו גם עליה ויקרא שמה שטנה.

ויעתק משם ויחפר באר אחרת ולא רבו עליה ויקרא שמה רחובות ויאמר כי עתה הרחיב יי לנו ופרינו בארץ.

ויעל משם באר שבע.

ויראה אליו יי בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי ואברכך והרביתי את זרעך בעבור אברהם עבדי.

ויבן שם מזבח ויקרא בשם יי ויט שם אהלו ויכרו שם עבדי יצחק באר.

ואבימלך הלך אליו מגרר ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו.

ויאמר אליהם יצחק מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אותי ותשלחו מעמכם?

ויאמרו ראו ראינו כי היה יי עמך ונאמר תהי נא אלה בינינו בינך ונכרתה ברית עמך.

אם תעשה עמנו רעה כאשר לא נגענוך וכאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך יי.

ויעש להם משתה ויאכלו וישתו.

וישכימו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם יצחק וילכו מאתו בשלום.

ויהי ביום ההוא ויבאו עבדי יצחק ויגידו לו על אודות הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים.

ויקרא אתה שבעה על כן שם העיר באר שבע עד היום הזה.

ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו מראות ויקרא את עשו בנו הגדול ויאמר אליו בני ויאמר אליו הנני.

ויאמר הנה נא זקנתי לא ידעתי יום מותי.

ועתה שא נא כליך תליך וקשתך וצא השדה וצודה לי ציד.

ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי ובא לי ואברכך לפני יי לפני מותי.

ורבקה שומעת בדבר יצחק אל עשו בנו וילך עשו השדה לצוד ציד להביא.

ורבקה אמרה אל יעקב בנה לאמר הנה שמעתי את אביך מדבר אל עשו אחיך לאמר.

הביאה לי ציד ועשה לי מטעמים ואכלה ואברכך לפני יי לפני מותי.

ועתה בני שמע בקולי אל אשר אנכי מצוה אותך.

לך נא אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים טובים ואעשה אותם מטעמים לאביך כאשר אהב.

והבאת לאביך ואכל בעבור אשר יברכך לפני מותו.

ותאמר רבקה אל יעקב בנה לאמר הנה שמעתי את אביך מדבר אל עשו אחיך לאמר.

הביאה לי ציד ועשה לי מטעמים ואכלה ואברכך לפני יי לפני מותי.

ועתה בני שמע בקולי אל אשר אנכי מצוה אותך.

לך נא אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים טובים ואעשה אותם מטעמים לאביך כאשר אהב.

והבאת לאביך ואכל בעבור אשר יברכך לפני מותו.

ויאמר יעקב אל רבקה אמו הן עשו אחי איש שעיר ואנכי איש חלק.

אולי ימשני אבי וחייתי בעיניו כמתעתע והבאתי עלי קללה ולא ברכה.

ותאמר לו אמו עלי קללתך בני אך שמע בקולי ולך קח לי.

וילך ויקח ויבא לאמו ותעש אמו מטעמים כאשר אהב אביו.

ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמודות אשר אתה בבית ותלבש את יעקב בנה הקטן.

ואת עורות גדיי העזים הלבישה על ידיו ועל חלקת צוארו.

ותתן את המטעמים ואת הלחם אשר עשתה ביד יעקב בנה.

ויבא אל אביו ויאמר אבי ויאמר הנני מי אתה בני?

ויאמר יעקב אל אביו אנכי עשו בכרך עשיתי כאשר דברת אלי קום נא שבה ואכלה מצידי בעבור תברכני נפשך.

ויאמר יצחק אל בנו מה זה מהרת למצא בני ויאמר כי הקרה יי אלהיך לפני.

ויאמר יצחק אל יעקב גשה נא ואמשך בני האתה זה בני עשו אם לא?

ויגש יעקב אל יצחק אביו וימשהו ויאמר הקול קול יעקב והידים ידי עשו.

ולא הכירו כי היו ידיו שעירות כידי עשו אחיו ויברכהו.

ויאמר אתה זה בני עשו ויאמר אני.

ויאמר הגישה לי ואכלה מצוד בני בעבור תברכך נפשי ויגש לו ויאכל ויבא לו יין וישת.

ויאמר אליו יצחק אביו גשה נא ושקה לי בני ויגש ויישק לו ויריח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו יי.

ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירוש.

יעבדוך עמים וישתחוו לך לאמים הוה גביר לאחיך וישתחוו לך בני אמך ארורך ארור וברכך ברוך.

ויהי ברדת יעקב מעל פני יצחק אביו ועשו אחיו בא מצידו.

ויעש גם הוא מטעמים ויבא לאביו ויאמר לאביו יקם אבי וישב בני מצוד בנו בעבור תברכני נפשך.

ויאמר לו יצחק אביו מי אתה ויאמר אני בנך בכרך עשו.

ויחרד יצחק חרדה גדולה עד מאד ויאמר מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואכל מכל בטרם תבוא ואברכהו גם ברוך יהיה.

כשמוע עשו את דברי אביו ויצעק צעקה גדולה ומרה עד מאד ויאמר לאביו ברכני גם אני אבי.

ויאמר בא אחיך במרמה ויקח ברכתך.

ויאמר הכי קרא שמו יעקב ויעקבני זה פעמים את בכרתי לקח והנה עתה לקח ברכתי ויאמר הלא אצלת ברכה לי.

ויען יצחק ויאמר לעשו הן גביר שמתיהו לך ואת כל אחיו נתתי לו לעבדים ודגן ותירוש סמכתיו ולך מה אעשה בני.

ויאמר עשו אל אביו הברכה אחת היא לך אבי ברכני גם אני אבי ויישא עשו קולו ויבך.

ויען יצחק אביו ויאמר אליו הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל.

ועל חרבך תחיה ואת אחיך תעבד והיה כאשר תריד ופרקת עלו מעל צוארך.

ויעקב ברח מפני עשו אחיו ויהי כי הגיד לרבקה את דברי עשו בנה הגדול ותשלח ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך.

ועתה בני שמע בקולי וקום ברח לך אל לבן אחי חרנה.

ושבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך.

עד שוב אף אחיך ממך ושכח את אשר עשית לו ושלחתי ולקחתיך משם למה אשכל גם שניכם יום אחד?

ותאמר רבקה אל יצחק קצתי בחיי מפני בנות חת אם לקח יעקב אשה מבנות חת כאלה מבנות הארץ למה לי חיים?

ויקרא יצחק אל יעקב ויברכהו ויצום ויאמר לו לא תקח אשה מבנות כנען.

קום לך פדנה ארם בית בתואל אבי אמך וקח לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך.

ואל שדי יברך אותך ויפרה והרבך ויהי לקהל עמים.

ויתן לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את ארץ מגוריך אשר נתן אלהים לאברהם.

ויעקב שמע אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם.

ויבא אל לבן בן בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו.

ויעקב יצא מבאר שבע וילך חרנה.

ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשותיו וישכב במקום ההוא.

ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו.

והנה יי נצב עליו ויאמר אני יי אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך.

והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה ונברכו בך כל משפחות האדמה ובזרעך.

והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך.

ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש יי במקום הזה ואנכי לא ידעתי.

ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים.

ויעקב השכים בבקר ויקח את האבן אשר שם מראשותיו וישם אותה מצבה ויצק שמן על ראשה.

ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ואולם לוז שם העיר לראשונה.

ויעקב נשא קול ויבך ויגד ליעקב כי אחי אביה הוא וכי בן רבקה הוא וירץ ויגד לאביה.

ויהי כשמוע לבן את שמע יעקב בן אחותו וירץ לקראתו ויחבק לו וישק לו ויבא אתו אל ביתו ויגד ללבן את כל הדברים האלה.

ויאמר לבן אליו אך עצם ובשרי אתה וישב עמו חדש ימים.

ויאמר לבן ליעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם הגידה לי מה משכרתך?

ולבן שתי בנות שם הגדולה לאה ושם הקטנה רחל.

ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת תואר ויפת מראה.

ויעקב אהב את רחל ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה.

ויאמר לבן טוב תתי אותה לך מתתי אותה לאיש אחר שבה עמדי.

ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אותה.

ויאמר יעקב אל לבן הבה את אשתי כי מלאו ימי ואבואה אליה.

ויאסף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה.

ויהי בערב ויקח את לאה בתו ויבא אתה אליו ויבא אליה.

ויתן לבן ללאה בתו את זלפה שפחתו לשפחה.

ויהי בבקר והנה היא לאה ויאמר אל לבן מה זאת עשית לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני?

ויאמר לבן לא יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני הבכירה.

מלא שבוע זאת ונתנה לך גם את האחרת בעבודה אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים אחרות.

ויעש יעקב כן וימלא שבוע זאת ויתן לו את רחל בתו לו לאשה.

ויתן לבן לרחל בתו את בלהה שפחתו לה לשפחה.

ויבא גם אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות.

ויהי כראות יי כי שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה.

ותהר לאה ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה יי בעניי כי עתה אהבני אישי.

ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע יי כי שנואה אנכי ויתן לי גם את זה ותקרא שמו שמעון.

ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם ילוה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים על כן קרא שמו לוי.

ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את יי על כן קרא שמו יהודה ותעמוד מלדת.

ורחל ראתה כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחותה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין מתה אנכי.

ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלהים אנכי אשר מנע ממך פרי בטן?

ותאמר הנה בלהה שפחתי בא אליה והיא תלד על ברכי ואבנה גם אני ממנה.

ותתן לו את בלהה שפחתה לאשה ויבא אליה יעקב.

ותהר בלהה ותלד ליעקב בן.

ותאמר רחל דנני אלהים וגם שמע בקולי ויתן לי בן על כן קראה שמו דן.

ותהר עוד בלהה שפחת רחל ותלד בן שני ליעקב.

ותאמר רחל נפתולי אלהים נפתלתי עם אחותי גם יכולתי ותקרא שמו נפתלי.

ותרא לאה כי עמדה מלדת ותקח את זלפה שפחתה ותתן אותה ליעקב לאשה.

ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן.

ותאמר לאה בגד ותקרא שמו גד.

ותלד זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב.

ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות ותקרא שמו אשר.

וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה ויבא אותם אל לאה אמו ותאמר רחל אל לאה תני נא לי מדודאי בנך.

ותאמר לה המעט קחתך את אישי ולקחת גם את דודאי בני ותאמר רחל לכן ישכב עמך הלילה תחת דודאי בנך.

ויבא יעקב מן השדה בערב ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבוא כי שכר שכרתיך בדודאי בני ויישכב עמה בלילה ההוא.

וישמע אלהים אל לאה ותהר ותלד ליעקב בן חמישי.

ותאמר לאה נתן אלהים שכרי אשר נתתי שפחתי לאישי ותקרא שמו יששכר.

ותהר עוד לאה ותלד בן ששי ליעקב.

ותאמר לאה זבדני אלהים אותי זבד טוב הפעם יזבלני אישי כי ילדתי לו ששה בנים ותקרא שמו זבולן.

ואחרי כן ילדה בת ותקרא שמה דינה.

ויזכר אלהים את רחל וישמע אליה אלהים ויפתח את רחמה.

ותהר ותלד בן ותאמר אסף אלהים את חרפתי.

ותקרא שמו יוסף לאמר יסף יי לי בן אחר.

ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב אל לבן שלחני ואלכה למקומי ולארצי.

תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן ואלכה כי אתה ידעת את עבדתי אשר עבדתיך.

ויאמר אליו לבן אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי וברכני יי בגללך.

ויאמר נקבה שכרך עלי ואתנה.

ויאמר אליו אתה ידעת את אשר עבדתיך ואת אשר היה מקנך אתי.

כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרב ויברך יי אותך לרגלי ועתה מתי אעשה גם אנכי לביתי.

ויאמר מה אתן לך ויאמר יעקב לא תתן לי מאומה אם תעשה לי את הדבר הזה אשוב ארעה צאנך אשמר.

אעבר בכל צאנך היום הסר משם כל שה נקד וטלוא וכל שה עקד בכשבים וטלוא ועקד בעזים והיה שכרי.

וענתה בי צדקתי ביום מחר כי תבוא על שכרי לפניך כל אשר אינני נקד וטלוא בעזים ועקד בכשבים גנוב הוא אתי.

ויאמר לבן הן לו יהי כדברך.

ויסר ביום ההוא את התישים העקדים והטלואים ואת כל העזים הנקדות והטלואות כל אשר לבן בו וכל עקד בכשבים ויתן ביד בניו.

וישם דרך שלשת ימים בינו ובין יעקב ויעקב רעה את צאן לבן הנותרות.

ויקח יעקב לו מקל לבנה לח ולוז וערמון ויפצל בהן פצלות לבנות מחשף הלבן אשר על המקלות.

ויצג את המקלות אשר פצל בשקתות במרבדים בבתי המים אשר יבאן הצאן לנכח הצאן ובאן לצת.

ויצאן יעקב את המקלות לעיני הצאן ויהי בחם הצאן ויהי בלכתן ויהי בלדתן.

ויפרד יעקב את הכבשים ויתן פני הצאן אל עקד וכל חום בצאן לבן ויתן לו עדרים לבדם ולא שתם על צאן לבן.

ויהי בכל יחם הצאן המקשרות ויצג יעקב את המקלות לעיני הצאן ברהטים ויחמו אל המקלות.

ובהעטף הצאן לא יצג ויהי העטופות ללבן והמקשרות ליעקב.

ויפרץ האיש מאד מאד ויהי לו צאן רבות ושפחות ועבדים וגמלים וחמורים.

וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה.

ויעקב ראה את פני לבן והנה איננו אתו כתמול שלשום.

ויאמר יי אל יעקב שוב אל ארץ אבותיך ואל מולדתך ואהיה עמך.

וישלח יעקב ויקרא לרחל ולאה השדה אל צאנו.

ויאמר להן אני רואה את פני אביכן כי איננו אתי כתמול שלשום ואלהי אבי היה עמדי.

ואתנה יודעות כי בכל כחי עבדתי את אביכן.

ואביכן התל בי והחליף את משכרתי עשרת מונים ולא נתנו אלהים לו להרע עמדי.

אם כה יאמר נקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן נקדים ואם כה יאמר עקדים יהיה שכרך וילדו כל הצאן עקדים.

ויצל אלהים את מקנה אביכן ויתן לי.

ויהי בעת יחם הצאן ואשא עיני ואראה בחלום והנה העתודים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים.

ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני.

ויאמר שא נא עיניך וראה כל העתודים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים כי ראיתי את כל אשר לבן עשה לך.

אנכי האל בית אל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת לי שם נדר עתה קום צא מן הארץ הזאת ושוב אל ארץ מולדתך.

ותענינה רחל ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו?

הלא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם אכל את כספנו.

כי כל העשר אשר הציל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר אמר אלהים אליך עשה.

וישא יעקב את בניו ואת נשיו על הגמלים.

וינהג את כל מקנהו ואת כל רכושו אשר רכש מקנה קנינו אשר רכש בפדן ארם לבוא אל יצחק אביו ארצה כנען.

ולבן הלך לגזז את צאנו ותגנוב רחל את התרפים אשר לאביה.

ויגנוב יעקב את לב לבן הארמי על בלתי הגיד לו כי בורח הוא.

וישם את כל אשר לו ויקם ויעבר את הנהר וישם את פניו הר הגלעד.

ויגד ללבן ביום השלישי כי ברח יעקב.

ויקח את אחיו עמו וירדפהו דרך שבעת ימים ויהי בהר הגלעד.

ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלום הלילה ויאמר לו השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע.

ויהי בבקר ויקח לבן את אחיו עמו וירדפהו דרך שבעת ימים ויהי בהר הגלעד.

ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלום הלילה ויאמר לו השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע.

ויאמר לבן אל יעקב מה עשית ותגנוב את לבבי ותנהג את בנותי כשבויות חרב?

למה נסתרת לברח ותגנוב אותי ולא

71520

71521

71522

ח

(המשך הסיפור)

ואחר כך הלכו לבקר את הסבתא בבית החולים. הסבתא שכבה במיטה ולא יכלה לדבר, אבל היא חייכה כשראתה אותם. הם הביאו לה פרחים ועוגה שאפתה אמא.

כשחזרו הביתה, אבא אמר: "היום היה יום ארוך, אבל טוב שהיינו יחד."

ואמא הוסיפה: "כן, לפעמים הדברים הכי חשובים הם לא הדברים הגדולים."

ואני חשבתי שהיום הזה באמת היה מיוחד, למרות שלא קרה בו שום דבר מיוחד.

(המשך הסיפור)

ואחר כך הלכו לבקר את הסבתא בבית החולים. הסבתא שכבה במיטה ולא יכלה לדבר, אבל היא חייכה כשראתה אותם. הם הביאו לה פרחים ועוגה שאפתה אמא.

כשחזרו הביתה, אבא אמר: "היום היה יום ארוך, אבל טוב שהיינו יחד."

ואמא הוסיפה: "כן, לפעמים הדברים הכי חשובים הם לא הדברים הגדולים."

ואני חשבתי שהיום הזה באמת היה מיוחד, למרות שלא קרה בו שום דבר מיוחד.

71523

71524

71525

71523

71530

71531

71534

ולא יכלו לעמוד בפני הרוח הגדולה שנשבה מן המדבר. ויהי כאשר הגיעו אל הבית ויפתחו את הדלת ויכנסו פנימה ויראו את הנער שוכב על הארץ ודמו שותת מפצעיו הרבים. ויקחו אותו ויעלוהו על משכבו ויחבשו את פצעיו ויתנו לו לשתות מים. ויפקח הנער את עיניו ויראה את כל הסובבים אותו ויאמר: "מי הביא אותי הנה? ומדוע אני שוכב על משכבי?" ויענו כולם ויאמרו: "מצאנוך על הארץ ודמך שותת מפצעיך הרבים ונביאך הנה." ויאמר הנער: "אל תספרו לאיש את אשר ראיתם פה היום. כי אם תספרו לאיש את הדבר הזה אז יבוא עלי רעה גדולה ואבדתי את חיי." ויהי כאשר שמעו כל הסובבים את דברי הנער ויבטיחו לו כי לא יספרו לאיש את אשר ראו. ויהי הנער שוכב על משכבו ימים רבים עד אשר הבריא מפצעיו ויקם ויצא מן הבית ויהי כאשר יצא הנער מן הבית ויראה את כל הסובבים אותו ויאמר: "הנה אני הולך לי מן המקום הזה ולא אשוב עוד לעולם." ויהי כאשר הלך הנער מן המקום ההוא ולא שב עוד לעולם.

ויהי כאשר הלך הנער מן המקום ההוא ויבוא אל עיר גדולה ויראה את כל הבתים הגדולים ואת כל האנשים הרבים ויתמה מאוד. ויהי כאשר בא הנער אל העיר ויראה את כל הסובבים אותו ויאמר: "הנה אני בא אל העיר הזאת ולא אדע את כל אנשיה ולא אכיר את כל בתיה." ויהי כאשר בא הנער אל העיר ויראה את כל הסובבים אותו ויאמר: "הנה אני בא אל העיר הזאת ולא אדע את כל אנשיה ולא אכיר את כל בתיה." ויהי כאשר בא הנער אל העיר ויראה את כל הסובבים אותו ויאמר: "הנה אני בא אל העיר הזאת ולא אדע את כל אנשיה ולא אכיר את כל בתיה."

ויהי כאשר בא הנער אל העיר ויראה את כל הסובבים אותו ויאמר: "הנה אני בא אל העיר הזאת ולא אדע את כל אנשיה ולא אכיר את כל בתיה." ויהי כאשר בא הנער אל העיר ויראה את כל הסובבים אותו ויאמר: "הנה אני בא אל העיר הזאת ולא אדע את כל אנשיה ולא אכיר את כל בתיה." ויהי כאשר בא הנער אל העיר ויראה את כל הסובבים אותו ויאמר: "הנה אני בא אל העיר הזאת ולא אדע את כל אנשיה ולא אכיר את כל בתיה."

71536

71537

71538

30 (וואונדער דיין פּאַטש)

„צופֿיגטער.....

!! נעבעכלעכער ווינט אין מענטשלעכן קערפּער
אַ לייִדער פֿאַרלאָרענע נשמה
אין ווילדן ווינט־וועגן אין אומפֿאַרשטענדלעכקייט
אַן פּראָטעסט־ווייטאָג פֿון דער פֿרייד . . .

קומען ווי לויטער גענוס אין פּאָסלעבן
אין הויכער זינגען אויפֿגעשטיגן
ווי פֿרעמדן פֿון דעם ליכטן אין פֿאַרט אין פֿאַרוויילונג
פֿון הייליקער געטלעכער געזאַנג . .

ווי טאַפּסיקער יאָגן מיט ווילדע־וועלן
ווייל שפּילן זיך הימל אין דעם פּראָצעס
אין וואָרקלעכן הימל אין געהיימער שטראַלן
ווען שפּריצט און פּסיל אין דער זוניקייט . . . .

+ ווי גענעץ דעם לייבן אויף ~~ליכט~~ זיכערס פֿון וועלן
צום רייבן אין זילבערנע שייך
די ליכט מיט לעבעדיקע פֿון הימלען אין גליקן
ווייסער טעג אין שווערן חלום

אין דערפֿון פֿון וועלן געלייבער טויער
זיגט נעם פֿון זיי אין דער לופֿט
אין צאַנקענדיקע רחמים פֿון גרויסע גנאָדן
פֿון דעם ווע אין פּינצטער פֿיפֿט . . . .

„פֿון פֿריִערדיקן לעבן פֿון יוגנטלעכע פּינקעס
(טעג פֿון יוגנט)“ צו צייטן
וואַלגערן זיך אין מיר
וואָס זאָגן זיי דעם לעבן ? . .
פֿאַרוויילן מיין נעפּל
אין פֿיזישן ליכט . . .
אין לוסט צו פֿאַרגרינען
אין פֿריילעך נאָך וועלט
פֿאַרזאָגט אין פּאַניק
זיך פֿאַרגעסן עלנט . . .
„זיך נאָך פֿון דער לעבן
פֿאַר דעם צייט פֿאַרשלאָפֿן
פֿון ליכט צו זינגען
פֿאַר דיר אין נאָך שווער . . . . .
פֿון מיין פֿון פֿאַרגעסן
אויף שיין פֿון פֿאַרבלײַבן
אויף וואַרעם פֿון וועלדער
אונטערן גרינעם
אויף דעם זומער
פֿון פֿעלדער
פֿאַר איינער לייענען . . .
אין וועלן פֿון פֿאַרגעסענע קלאַנג
~~פֿון~~ פֿון דיין זעלבן מיין ליד
ווי ווייט אין מיין פֿאַרבאָרגן
אין ליבער צייט אין . . .

71546

31

ואחר כך הלכו לבקר את הרב הגדול
ר' יוסף חיים זוננפלד זצ"ל
בביתו שבשכונת מאה שערים
ושוחחו עמו בדברי תורה.

ר' יוסף חיים זוננפלד זצ"ל
נולד בשנת תרל"ו
בעיר לודמיר שבפולין.
אביו היה ר' נחמן זוננפלד
ואמו היתה מרת פייגא.

ר' יוסף חיים למד בישיבת וולוז'ין
אצל מרן הגאון ר' חיים סולובייצ'יק זצ"ל
ואחר כך למד בישיבת טלז
אצל הגאון ר' אלחנן וסרמן הי"ד.

בשנת תרע"ד נתמנה ר' יוסף חיים
לרב בעיר לודמיר
ושם הקים ישיבה גדולה
ובה למדו מאות בחורים.

בשנת תרפ"ט עלה ר' יוסף חיים לארץ ישראל
ונתמנה לרב בעיר חברון
ושם הקים ישיבה גדולה
ובה למדו מאות בחורים.

בשנת תרצ"ב נפטרה אשתו הרבנית מרת רחל
ובשנת תרצ"ג נפטר בנו הגאון ר' נחמן זוננפלד זצ"ל
שהיה רב בעיר חברון
ואחר כך עלה לארץ ישראל
ונתמנה לרב בעיר תל אביב.

בשנת תרצ"ה נפטר הרב הגדול ר' יוסף חיים זוננפלד זצ"ל
בעיר חברון
ונקבר בהר הזיתים בירושלים.

בשנת תרצ"ה נפטר הרב הגדול ר' יוסף חיים זוננפלד זצ"ל
בעיר חברון
ונקבר בהר הזיתים בירושלים.

7.1547 אוסף מיכאל

71548

71549

34

71550

האָבן וואונדערליכע בלעטלעך
אין די פֿייגל [illegible]
[illegible]
שטייען אויס פֿון דעם [illegible] ...

שפּאַצירט זיך מיט פֿרייד לאַכן
האָבן [illegible] זיך דעם [illegible]
אין [illegible] פֿון [illegible]
~~[illegible]~~ . [illegible] זיך [illegible]

[illegible] [illegible] פֿון [illegible]
אין [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
דיר פֿון [illegible] פֿון [illegible] .

פֿון די [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
אין [illegible] [illegible] ...

אין דעם פֿייגל האָט [illegible]
[illegible] [illegible] זיך [illegible]
אין [illegible] זיך [illegible]
[illegible] די [illegible] ...

[illegible] [illegible] פֿון אין [illegible] דעם [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] האָט [illegible]
[illegible] [illegible] ניט [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ....

~~[illegible] פֿון [illegible]~~
~~[illegible] [illegible]~~
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~
~~[illegible] ניט. [illegible] [illegible]?~~

לאָמיר זיך מיט פֿרייד לאַכן
האָט [illegible] דעם [illegible]
[illegible] אין [illegible] [illegible]
(זאָגט האָט דעם ניט [illegible]).

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
אין [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
פֿון [illegible] [illegible]

[illegible] האָט [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
פֿון [illegible] [illegible]
האָט זיך [illegible] [illegible]

פֿייגל [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] פֿון [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
די [illegible] [illegible]
אין [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] פֿון [illegible] [illegible]
[illegible] פֿון [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] פֿון די [illegible]
[illegible] [illegible] פֿון [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] די [illegible]
פֿיל אין [illegible] [illegible]
האָט [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] אין די [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ...

1
צווישען ריזען ווינטער פעלדער
פון דעם טויטען שטיין טאל
שוועבט [illegible] פון דער [illegible]
[illegible] [illegible] אין [illegible]

2
פליסט [illegible] צו אין [illegible]
[illegible] שניידן [illegible]
[illegible] צו [illegible]
[illegible] צו [illegible] אין [illegible]

3
[illegible] צו [illegible] [illegible]
[illegible] אין [illegible]
[illegible] צו [illegible]
[illegible] [illegible]

4
[illegible]
~~[illegible]~~
[illegible] [illegible] שטומע
[illegible] שטילע צו [illegible]

5
[illegible] [illegible] [illegible]
אין [illegible] צו [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] שטיל [illegible]

6
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
[illegible] צו [illegible] אין [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] צו [illegible] . . .

7
[illegible] [illegible]
אין [illegible]
[illegible] [illegible]
אין [illegible] צו [illegible]

8
[illegible] [illegible]
[illegible] דעם ~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] דעם [illegible]
~~[illegible]~~

9
[illegible] [illegible] . .
[illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible]
[illegible] אין [illegible] -

10
[illegible] אין [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] צו [illegible]
[illegible] צו [illegible]

71551

1
ווען דער [illegible] פון דעם [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

2
ווען די [illegible] פון [illegible]
[illegible] צו אין [illegible]
[illegible] צו [illegible] אין [illegible]
[illegible] דעם [illegible] פון אין [illegible] . .

3
[illegible] [illegible]
[illegible] אין [illegible]
אין דעם [illegible]
[illegible] [illegible]

4
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] פון [illegible]
[illegible] [illegible]

5
ווען דער [illegible] פון [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] דעם [illegible]
[illegible] [illegible]

6
ווען דעם [illegible] פון די [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] אין [illegible]
[illegible] דעם [illegible] אין [illegible]

7
אין דעם [illegible]
[illegible] אין [illegible]
[illegible] פון [illegible]
דאס [illegible]

8
ווען די [illegible] פון דעם [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] דער [illegible] פון [illegible]
אין [illegible] . .

9
ווען דעם [illegible] פון [illegible]
[illegible] צו [illegible]
אין [illegible] פון [illegible]
[illegible] אין [illegible] . .

10
ווען דער [illegible] פון [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ווען דעם [illegible] . .

ובמקום שאין שם אנשים יש להשתדל להיות אנוש
ואיש. ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

הלל היה אומר: במקום שאין אנשים השתדל להיות אנוש.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

הלל היה אומר: במקום שאין אנשים השתדל להיות אנוש.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

הלל היה אומר: במקום שאין אנשים השתדל להיות אנוש.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

הלל היה אומר: במקום שאין אנשים השתדל להיות אנוש.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

הלל היה אומר: במקום שאין אנשים השתדל להיות אנוש.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

הלל היה אומר: במקום שאין אנשים השתדל להיות אנוש.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

הלל היה אומר: במקום שאין אנשים השתדל להיות אנוש.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

הלל היה אומר: במקום שאין אנשים השתדל להיות אנוש.

ואם אין שם אנשים השתדל אתה להיות אדם.

71554

41b

II.

I

71556

צו [illegible] פון [illegible]
[illegible] מיט [illegible]
[illegible]
[illegible] פון [illegible]

ווען איך [illegible] פון [illegible]
ווען [illegible] פון [illegible]
ווען [illegible] פון [illegible]
[illegible] פון [illegible] . . .

[illegible] פון [illegible] פֿויגל
[illegible]
[illegible]
[illegible] . . .

[illegible]
[illegible] ? . . .
[illegible]
[illegible] ? . .

[illegible]

[illegible] פון [illegible]
[illegible]
[illegible] . .

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

פּאַטראָליר ווי לויפֿסטו בײַ[illegible]
[illegible] פּאָסט [illegible]
[illegible] פון [illegible]
[illegible]

[illegible]
פון [illegible]
[illegible]
[illegible] :

[illegible]
[illegible]
[illegible] ?
[illegible] . . .

[illegible] ?
[illegible] ?
[illegible]
[illegible] . . .

[illegible]
[illegible]
[illegible] - [illegible]

[illegible]
[illegible] פון [illegible]
[illegible]
[illegible] . . .

[illegible] פון [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] . .

[illegible]
פון [illegible]
[illegible]
[illegible] . .

71557

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

...

...

49

71560

„[illegible]"

1

האָט [illegible] מיר [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

2

אין [illegible] מיט זײַן [illegible]
[illegible]
[illegible]
אין [illegible]

3

[illegible]
[illegible]
[illegible]
פֿון [illegible] ...

4

האָט [illegible]
[illegible]
[illegible]
אין [illegible] ...

5

אין [illegible]
[illegible]
[illegible]
פֿון [illegible] ...

6

אין [illegible]
[illegible]
[illegible]
פֿון [illegible] ...

7

האָט [illegible]
[illegible]
[illegible]
פֿון [illegible]

8

~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

8

אין [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ...

9

[illegible]
[illegible]
[illegible] ...
[illegible]
[illegible] ...

70

עס האָט [illegible]
אין [illegible]
אין האָט [illegible]
ווי [illegible]

עס האָט מיט זײַן [illegible]
אין האָט מיט זײַן [illegible]
אין [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
ווי [illegible] ...

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
מיט [illegible] ...

...מעולם לא ראיתי אותו כך. הוא תמיד היה כל כך שקט ומאופק, ופתאום הוא צועק עליי כאילו אני אשמה בכל הצרות שלו. לא הבנתי מה עשיתי לא בסדר, ולא הבנתי למה הוא לא יכול פשוט לדבר איתי בנימוס כמו בן אדם נורמלי.

...אחרי שהוא יצא מהחדר, נשארתי לבד עם הכלים המלוכלכים ועם הרגשה נוראית שמשהו בינינו נשבר. לא רק הכוס, משהו יותר גדול. ואני לא יודעת אם אני יכולה לתקן את זה, או אם הוא בכלל רוצה שאני אנסה.

...ואז הוא חזר. בלי מילים, בלי התנצלות, פשוט נכנס למטבח והתחיל לעזור לי לנקות את השברים מהרצפה. ואני ישבתי שם ובכיתי בשקט, כי הבנתי שלפעמים אנשים לא צריכים לדבר כדי להגיד שהם מצטערים. מספיק שהם נשארים.

...ואני לא יודעת אם אני יכולה לתקן את זה, או אם הוא בכלל רוצה שאני אנסה. אחרי שהוא יצא מהחדר, נשארתי לבד עם הכלים המלוכלכים ועם הרגשה נוראית שמשהו בינינו נשבר. לא רק הכוס, משהו יותר גדול. ואני לא יודעת אם אני יכולה לתקן את זה, או אם הוא בכלל רוצה שאני אנסה.

...ואז הוא חזר. בלי מילים, בלי התנצלות, פשוט נכנס למטבח והתחיל לעזור לי לנקות את השברים מהרצפה. ואני ישבתי שם ובכיתי בשקט, כי הבנתי שלפעמים אנשים לא צריכים לדבר כדי להגיד שהם מצטערים. מספיק שהם נשארים.

...מעולם לא ראיתי אותו כך. הוא תמיד היה כל כך שקט ומאופק, ופתאום הוא צועק עליי כאילו אני אשמה בכל הצרות שלו. לא הבנתי מה עשיתי לא בסדר, ולא הבנתי למה הוא לא יכול פשוט לדבר איתי בנימוס כמו בן אדם נורמלי.

...אחרי שהוא יצא מהחדר, נשארתי לבד עם הכלים המלוכלכים ועם הרגשה נוראית שמשהו בינינו נשבר. לא רק הכוס, משהו יותר גדול. ואני לא יודעת אם אני יכולה לתקן את זה, או אם הוא בכלל רוצה שאני אנסה.

...ואז הוא חזר. בלי מילים, בלי התנצלות, פשוט נכנס למטבח והתחיל לעזור לי לנקות את השברים מהרצפה. ואני ישבתי שם ובכיתי בשקט, כי הבנתי שלפעמים אנשים לא צריכים לדבר כדי להגיד שהם מצטערים. מספיק שהם נשארים.

71562

71563

25

71565

71566

71569

71568

71569

71570

[illegible]

[illegible]

15 2/3

71571

71572

3

71574

יענקל: ווי-ער. ~~[illegible]~~ פֿאַרלױרסט שױן מיך ... ... (רעוואָלווער־שאָס)

לייטענאַנט: (קוקט אים אָן גלײַך אין די אויגן אַרײַן) יענקל פֿאַרגעסט איר? ......

יענקל: וואָס דען? ... פֿאַרגעסט איך? ...

לייטענאַנט: וועסטו רעדן? ...

יענקל: (מיט שטילער שטימע) גאָרניט.

לייטענאַנט: (שרײַט) עפֿנסט דו רעדן? ...

יענקל: (וויינענדיק) וועגן וואָס רעדן? ...

לייטענאַנט: לאָז דיר ... וואָס נאָך פֿאַרגעסטו? ...

יענקל: זאָג גיך ... האָסטו שױן נאָך איבערגעריסן? ...

לייטענאַנט: גאָרנישט. וואָס דען עפּעס ...

יענקל: לאָז מיך ... לאָז מיך רעדן

לייטענאַנט (לאַכט פֿײַן) ...

וואָס האָסטו זיך דערוועגט
אין שטיין נאָך שטיל
די האָלצערנע שטײַגן אײַנגעמאַכט
דעם אײַזערנעם פּאַרקן
אין גיך פּאַרשוין
צו האַלטן דעם לעבן?

יענקל: (שטעלט זיך אויף) אומגליקלעכער! וויפֿל האָסטו פֿאַר מיר געטאָן? ...

לייטענאַנט: (וואַרפֿט) אומגליקלעכער פֿאַר אומגליקלעכן. ליגט דאָ וואָס לאַנג פֿון וועסטו פֿאַרגעסן ...
(עפּעס)

יענקל: האָסט רעכט! נאָר איך האָב לאַנג פֿאַרגעסן וואָס דו לײַדסט פֿאַר מיר ... ...

(פֿאַרוואָלקנט)
לייטענאַנט: איך גיי. פֿון הײַנט אָן וועסטו מיך פֿאַרגעסן ...

יענקל: (וויינענדיק) וואָס ווילסטו פֿון מיר איצט? ...

לייטענאַנט: פֿאַרגעסן פֿאַר דיר ... ..

יענקל: וואָס דען? ... איך האָב געוואָלט אַ ווײַטערן פֿון דער ליבע מײַנע האָפֿענונג ...
נאָר מיט פֿון דעם גלויבן ...

לייטענאַנט: איך האָב דיר פֿאַרגעסן ... מײַן ליבע איבער גאָט פֿון ... מײַן ליבע אויף די [illegible]
איך וועל פֿאַרגעסן ...... איך האָב דיר דערפֿילט אין דעם פֿאַרגעסן [illegible]

יענקל: ווידער זאָגסט איר אַז דו פֿאַרגעסט מיך פֿאַר דער צײַט ווען איך האָב דיך אויסגעריסן
פֿון ... ...

71575